

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติภาษีความมั่งคั่ง พ.ศ.

(นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)

โดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย	1-1
1. ชื่อร่างกฎหมาย	1-1
2. หลักการและเหตุผล	1-1
3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย	1-1
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-1
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2-1
2. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย	2-1
3. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	2-2
4. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น	2-2
5. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-4
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	3-1
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ	3-1
2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย	3-1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3-2
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3-2
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3-3
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (CORRUPTION)	3-3
7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3-4
8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ	3-5
9. บทกำหนดโทษ	3-6
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	4-1

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างพระราชบัญญัติภาษีความมั่งคั่ง พ.ศ. ที่เสนอโดย นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ มีหลักการสำคัญในการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยภาษีความมั่งคั่ง โดยให้กรมสรรพากรมีหน้าที่และอำนาจในการจัดเก็บภาษีความมั่งคั่ง กำหนดหน้าที่ของผู้ที่ต้องเสียภาษี หลักเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าของทรัพย์สิน การประเมินมูลค่าทรัพย์สิน และทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องนำมาคำนวณเป็นมูลค่าทรัพย์สิน ฐานข้อมูลความมั่งคั่งเกี่ยวกับการจัดทำและรายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีและอัตราภาษีที่จัดเก็บ ให้มีการประเมินภาษี การชำระภาษีและการคืนภาษี กำหนดการจัดการภาษีค้างชำระ ให้มีเบี้ยปรับและเงินเพิ่มในกรณีที่ผู้เสียภาษีไม่ได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด รวมถึงมีบทกำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิด การออกแบบกลไกทางภาษีดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ รัฐสามารถกระจายความมั่งคั่งจากบุคคลซึ่งถือครองทรัพย์สินเป็นจำนวนมากไปยังบุคคลอื่น ๆ ในสังคม

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการรับฟังผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

จากการรับฟังความคิดเห็นจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวพบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยในหลักการแก้ไขปัญหาค่าเสื่อมล้าด้านทรัพย์สินของประเทศ โดยทำให้รัฐมีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อดำเนินโครงการทางเศรษฐกิจและสังคม สอดคล้องหน้าที่ของรัฐที่ต้องรักษาวินัยการเงินการคลังเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคง รวมถึงจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม แต่ก็มีข้อสังเกตถึงต้นทุนในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีของรัฐ ความคุ้มค่าของสัดส่วนรายได้เมื่อเทียบกับรายได้จากจากภาษีทั้งหมด และภาระการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่รัฐในการดำเนินการเก็บภาษี ภาระที่เกิดขึ้นกับผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่อาจนำไปสู่การหลีกเลี่ยงภาษีกลุ่มผู้มีความมั่งคั่งสูงมีความสามารถในการจัดการทรัพย์สินดีกว่ากลุ่มอื่น ๆ

สำหรับประเด็นผลกระทบที่ อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment) มีข้อสังเกตเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย

1. ร่างพระราชบัญญัติภาษีความมั่งคั่ง พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยภาษีความมั่งคั่ง

2.2 เหตุผล

โดยในปัจจุบัน ประเทศไทยมีปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านทรัพย์สินอยู่ในระดับสูง ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนอกเหนือจากการกระจายการถือครองทรัพย์สินให้เป็นธรรมแล้วยังจำเป็นต้องมีการออกแบบกลไกทางภาษีเพื่อให้รัฐสามารถกระจายความมั่งคั่งจากบุคคลซึ่งถือครองทรัพย์สินเป็นจำนวนมากไปยังบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้ แต่การจัดเก็บภาษีในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการคำนวณภาษีบนฐานบริโภคและฐานรายได้เป็นสำคัญ ทำให้รายได้ของรัฐไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อดำเนินโครงการทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาข้างต้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายใหม่ ซึ่งกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยภาษีความมั่งคั่ง เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากในปัจจุบัน ประเทศไทย มีปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านทรัพย์สินอยู่ในระดับสูง ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนอกจากนี้จากการกระจายการถือครองทรัพย์สินให้เป็นธรรมแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการออกแบบกลไกทางภาษีเพื่อให้รัฐสามารถกระจายความมั่งคั่งจากบุคคลซึ่งถือครองทรัพย์สินเป็นจำนวนมากไปยังบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้ แต่การจัดเก็บภาษีในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการคำนวณภาษีบนฐานบริโภคและฐานรายได้เป็นสำคัญ ทำให้รายได้ของรัฐไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อดำเนินโครงการทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาข้างต้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ให้กรมสรรพากรมีหน้าที่และอำนาจจัดเก็บภาษีความมั่งคั่ง รวมถึงให้จัดทำฐานข้อมูลความมั่งคั่ง ส่งข้อมูลบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามที่รัฐมนตรีสั่งให้แก่องค์กรของรัฐที่ร้องขอ ออกคำสั่งเป็นหนังสือ ยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีที่ไม่ได้ชำระภาษีค้างชำระ
2. ผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษี คือบุคคลธรรมดาสัญชาติไทยที่มีมูลค่าสุทธิไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามร้อยล้านบาท ในวันที่ 1 มกราคมของทุกปี
3. กำหนดหลักเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าของทรัพย์สิน การประเมินมูลค่าทรัพย์สิน และทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องนำมาคำนวณเป็นมูลค่าทรัพย์สิน
4. กำหนดฐานข้อมูลความมั่งคั่งเกี่ยวกับการจัดทำและรายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
5. กำหนดฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีและอัตราภาษีที่จัดเก็บ
6. กำหนดการประเมินภาษี การชำระภาษีและการคืนภาษี
7. กำหนดภาษีค้างชำระ อัตราเบี้ยปรับและเงินเพิ่มในกรณีที่ผู้เสียภาษีไม่ได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด
8. การกำหนดโทษแก่ผู้ที่มีหน้าที่รายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ที่มีหน้าที่ยื่นแบบประเมินภาษี และผู้ที่ขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี

2. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

1. กรมสรรพากร
2. กรมที่ดิน
3. กรมบังคับคดี
4. ประชาชน

3. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดหน้าที่และอำนาจของกรมสรรพากรในการจัดเก็บภาษีความมั่งคั่ง
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดหน้าที่ของผู้ที่ต้องเสียภาษี หลักเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าของทรัพย์สิน การประเมินมูลค่าทรัพย์สิน และทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องนำมาคำนวณเป็นมูลค่าทรัพย์สิน
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดฐานข้อมูลความมั่งคั่งเกี่ยวกับการจัดทำและรายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีและอัตราภาษีที่จัดเก็บ
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดการประเมินภาษี การชำระภาษีและการคืนภาษี
6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดภาษีค้างชำระ และให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดอัตราเบี้ยปรับและเงินเพิ่มในกรณีที่ผู้เสียภาษีไม่ได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด
8. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการกำหนดโทษแก่ผู้ที่มีหน้าที่รายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ที่มีหน้าที่ยื่นแบบประเมินภาษี และผู้ที่ขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี
9. ท่านเห็นว่าการจัดเก็บภาษี ณ ปัจจุบันมีปัญหาในการดำเนินการหรือไม่ อย่างไรก็ตามการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้จะสามารถแก้ไขปัญหา สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำได้หรือไม่ เพียงใด
10. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

4. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

4.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน 141 วัน นับตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ถึงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2567

4.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม ถึงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2566

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(1.3) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

1. กรมสรรพากร
2. กรมที่ดิน
3. กรมบังคับคดี

(2) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

- ไม่มี

5.สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

5.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

(1) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

มีผู้เข้าเยี่ยมชมหน้าการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายฉบับนี้ จำนวน 798 คน มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน 32 คน สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้ ดังนี้

1. เพศ

ชาย จำนวน 23 คน (71.88%)

หญิง จำนวน 8 คน (25%)

ไม่ปรากฏข้อมูล จำนวน 1 คน

2. อายุ (ปี)

21 - 30 จำนวน 13 คน (40.63%)

31 - 40 จำนวน 9 คน (28.13%)

41 - 50 จำนวน 5 คน (15.63%)

51 - 60 จำนวน 4 คน (12.50%)

61 ขึ้นไป จำนวน 1 คน (3.13%)

3. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี จำนวน 20 คน (62.50%)

สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน (31.25%)

มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. จำนวน 2 คน (6.25%)

4. อาชีพ

ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 8 คน (25%)

อื่น ๆ จำนวน 8 คน (25%)

รับจ้าง จำนวน 7 คน (21.88%)

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 5 คน (15.63%)

ข้าราชการบำนาญ จำนวน 2 คน (6.25%)

5. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเกี่ยวข้องกับร่างกฎหมาย

ในฐานะประชาชน จำนวน 31 คน

ไม่ปรากฏข้อมูล จำนวน 1 คน

6. เห็นสมควรให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมาย

เห็นด้วย จำนวน 26 คน (81.25%)

ไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน (6.25%)

งดออกเสียง จำนวน 4 คน (12.55%)

(2) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

มีหน่วยงานที่ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน 1 หน่วยงาน ได้แก่ กรมสรรพากร

(3) จากการรับฟังความคิดเห็นโดยวิธีการอื่น

- ไม่มี

5.2 ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

1) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดหน้าที่และอำนาจของกรมสรรพากรในการจัดเก็บภาษีความมั่งคั่ง

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีผู้เห็นด้วยจำนวน 29 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)	- มีผู้ไม่เห็นด้วยจำนวน 3 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

- การกำหนดให้กรมสรรพากรมีหน้าที่จัดเก็บภาษีความมั่งคั่ง พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลความมั่งคั่งและตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน จะทำให้ต้นทุนในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีของรัฐเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในส่วนค่าใช้จ่ายบุคลากรและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ขณะที่จากกรณีตัวอย่างของต่างประเทศรายได้จากภาษีความมั่งคั่งเป็นสัดส่วนที่น้อยมากของรายได้จากภาษีทั้งหมด (กรมสรรพากร)

2) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดหน้าที่ของผู้ที่ต้องเสียภาษี หลักเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าของทรัพย์สิน การประเมินมูลค่าทรัพย์สินและทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องนำมาคำนวณเป็นมูลค่าทรัพย์สิน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีผู้เห็นด้วยจำนวน 29 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)	- มีผู้ไม่เห็นด้วยจำนวน 3 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

- การกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจัดทำบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และรายงานต่อกรมสรรพากรทุกปี จะก่อให้เกิดภาระแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอย่างมาก โดยเฉพาะในการประเมินมูลค่าทรัพย์สินที่ไม่มีราคาตลาดและก่อให้เกิดข้อพิพาทระหว่างกรมสรรพากรกับผู้มีหน้าที่เสียภาษีเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน อันอาจลดความสมัครใจในการเสียภาษีลง (กรมสรรพากร)

3) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดฐานข้อมูลความมั่งคั่งเกี่ยวกับการจัดทำและรายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีผู้เห็นด้วยจำนวน 30 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)	- มีผู้ไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)

4) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีและอัตราภาษีที่จัดเก็บ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีผู้เห็นด้วยจำนวน 30 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)	- มีผู้ไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)

5) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดการประเมินภาษี การชำระภาษีและการคืนภาษี

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีผู้เห็นด้วยจำนวน 30 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)	- มีผู้ไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)

6) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดการประเมินภาษี การชำระภาษีและการคืนภาษี

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีผู้เห็นด้วยจำนวน 29 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)	- มีผู้ไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)

7) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดอัตราเบี้ยปรับและเงินเพิ่มในกรณีที่ไม่ได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีผู้เห็นด้วยจำนวน 30 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)	- มีผู้ไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)

8) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการกำหนดโทษแก่ผู้มีหน้าที่รายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ที่มีหน้าที่ยื่นแบบประเมินภาษีและผู้ที่ยึดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีผู้เห็นด้วยจำนวน 30 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)	- มีผู้ไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)

9) ท่านเห็นว่าการจัดเก็บภาษี ณ ปัจจุบันมีปัญหาในการดำเนินการหรือไม่ อย่างไรก็ตามการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้จะสามารถแก้ไขปัญหา สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ได้หรือไม่ เพียงใด

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย

10) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอื่น

- ร่างพระราชบัญญัติภาษีความมั่งคั่ง พ.ศ. มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านทรัพย์สินของประเทศ โดยทำให้รัฐมีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อดำเนินโครงการทางเศรษฐกิจและสังคมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การจัดเก็บภาษีความมั่งคั่งจำเป็นต้องเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับกับต้นทุนการบริหารการจัดเก็บภาษีของรัฐและการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีของผู้มีหน้าที่เสียภาษี ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา 9 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ซึ่งบัญญัติว่า ในการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาประโยชน์ที่รัฐหรือประชาชนจะได้รับ ความคุ้มค่าและภาระการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่รัฐ รวมถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างรอบคอบ

การจัดเก็บภาษีความมั่งคั่งจะทำให้ความเหลื่อมล้ำลดลงและการใช้ทรัพย์สินมีผลผลิตมากขึ้น แต่อาจก่อให้เกิดภาระภาษีที่ซ้ำซ้อนแก่ผู้เสียภาษี เนื่องจากความมั่งคั่งเกิดจากรายได้ที่ได้เสียภาษีเงินได้ไปแล้วและจะใช้ในการบริโภคซึ่งต้องเสียภาษีการบริโภคอยู่แล้ว รวมถึงอาจกระตุ้นให้เกิดการหลีกเลี่ยงภาษีซึ่งจะทำให้ความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้น เนื่องจากกลุ่มผู้มีความมั่งคั่งสูงมีความสามารถในการจัดการทรัพย์สินดีกว่ากลุ่มอื่น ๆ อนึ่ง จำนวนประเทศที่จัดเก็บภาษีความมั่งคั่งในช่วง 30 ปีที่ผ่านมาลดลงอย่างมีนัยสำคัญ (กรมสรรพากร)

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

1. ความเป็นมาสภาพปัญหาความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายใหม่ กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยภาษีความมั่งคั่ง เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านทรัพย์สินอยู่ในระดับสูง ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนอกจากการกระจายการถือครองทรัพย์สินให้เป็นธรรมแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการออกแบบกลไกทางภาษีเพื่อให้รัฐสามารถกระจายความมั่งคั่งจากบุคคลซึ่งถือครองทรัพย์สินเป็นจำนวนมากไปยังบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้ แต่การจัดเก็บภาษีในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการคำนวณภาษีบนฐานบริโภคนิเวศและฐานรายได้เป็นสำคัญ ทำให้รายได้ของรัฐไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อดำเนินโครงการทางเศรษฐกิจและสังคม

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยภาษีความมั่งคั่ง เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาข้างต้น โดยให้กรมสรรพากรมีหน้าที่และอำนาจในการจัดเก็บภาษีความมั่งคั่ง กำหนดหน้าที่ของผู้ที่ต้องเสียภาษี หลักเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าของทรัพย์สิน การประเมินมูลค่าทรัพย์สิน และทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องนำมาคำนวณเป็นมูลค่าทรัพย์สิน ฐานข้อมูลความมั่งคั่งเกี่ยวกับการจัดทำและรายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีและอัตราภาษีที่จัดเก็บ ให้มีการประเมินภาษี การชำระภาษีและการคืนภาษี กำหนดการจัดการภาษีค้างชำระ ให้มีเบี้ยปรับและเงินเพิ่มในกรณีที่ผู้เสียภาษีไม่ได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด รวมถึงกำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิดที่มีหน้าที่รายงานบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ที่มีหน้าที่ยื่นแบบประเมินภาษี และผู้ที่ขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

มาตรา 50 (9) บุคคลมีหน้าที่เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

มาตรา 62 วรรคหนึ่ง รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม

หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ

ฉ. ด้านเศรษฐกิจ

(3) ปรับปรุงระบบภาษีอากรให้มีความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มพูนรายได้ของรัฐด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับปรุงระบบการจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล

☑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

4.1 การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

4.1.2 ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค โดยกำหนดมาตรการเพื่อสร้างความเสมอภาคที่สำคัญ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีและพัฒนากระบวนการทำธุรกรรมทางการเงินของประชาชนและภาคธุรกิจ กำหนดเป้าหมายการจัดเก็บภาษี และค่าธรรมเนียมเพื่อนำไปใช้ในการจัดบริการที่ชัดเจน ตลอดจนการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเน้นการแก้ไขกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมปรับปรุงระบบและกลไกในการคุ้มครองผู้บริโภค สนับสนุนองค์กรของผู้บริโภคให้มีความเข้มแข็งป้องกันการละเมิดสิทธิผู้บริโภคและอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภค สนับสนุนการบริโภคอย่างยั่งยืนและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างเป็นรูปธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

4.2.2 ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินการคลังของประเทศมีการปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบภารกิจในการสนับสนุนและไม่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ระบบงบประมาณแผ่นดินต้องสอดคล้องกับลักษณะการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้งในลักษณะแผนเชิงยุทธศาสตร์ แผนตามภารกิจ และแผนระดับพื้นที่ มีการรักษาวินัยการเงินการคลังภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง พัฒนาระบบการคลังล่วงหน้าระยะปานกลางและระยะยาวการปรับปรุงวิธีการงบประมาณให้มีความคล่องตัว สะดวก เหมาะสมกับสถานการณ์และความเร่งด่วน การใช้จ่ายงบประมาณโปร่งใส เป็นไปตามเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด และมีแผนเพิ่มรายได้ของประเทศคู่กับแผนงบประมาณให้เกิดสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของรัฐและการปรับปรุงระบบภาษี

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญและวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดเก็บภาษีความมั่งคั่ง เป็นไปด้วยความเรียบง่ายและมีประสิทธิภาพ เพิ่มการจัดเก็บรายได้ของรัฐ นำมาจัดสรรเป็นงบประมาณใช้จ่ายสำหรับจัดทำบริการสาธารณะ พัฒนาสวัสดิการและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในสังคม ตลอดจนดำเนินโครงการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561
- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562
- พระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558
- ประมวลรัษฎากร

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ในการกำหนดให้มีการจัดเก็บภาษีมั่งคั่งย่อมส่งผลกระทบให้เกิดภาระทางภาษีต่อผู้ครอบครองทรัพย์สินที่อยู่ในเกณฑ์ต้องเสียภาษี ส่งผลต่อการลงทุนที่มีมูลค่าทรัพย์สินที่สูง รวมถึงผลกระทบต่อแรงจูงใจในการทำงานและการประกอบธุรกิจในบางประเภท จึงจำเป็นต้องมีมาตรการอย่างเป็นรูปธรรมในการจัดเก็บภาษีไม่ให้เข้าซ้อนกับการคำนวณภาษีบนฐานบริโภคและฐานรายได้ซึ่งความซ้ำซ้อนดังกล่าวอาจทำให้ระบบภาษีอากรขาดความเป็นธรรมและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

5.3 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

เนื่องจากทรัพย์สินบางประเภทมีข้อจำกัดในการตรวจสอบและประเมินมูลค่า หากผู้เสียภาษีไม่ประสงค์ที่จะรับภาระทางภาษีที่เพิ่มขึ้นโดยเล็งเห็นว่าจะกระทบกับภาษีทางตรงและทางอ้อมจากการอุปโภคบริโภค ภาษีที่จัดเก็บจากฐานภาษีที่เป็นทรัพย์สินอยู่แล้วในลักษณะภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หรือภาษีมรดก ทำให้เป็นสาเหตุประการหนึ่งในการหลีกเลี่ยงภาษี อีกทั้งกลุ่มผู้ที่มีรายได้สูงซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการจัดเก็บภาษีมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถหรือมีวิธีการในการออกจากระบบภาษี แปรสภาพทรัพย์สินและเงินทุน มีที่ปรึกษาในการจัดการทรัพย์สิน จึงมีเกณฑ์ที่จะหลีกเลี่ยงภาษีมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยหรือผู้มีรายได้ปานกลาง ในการติดตามและจัดเก็บภาษีอาจกระทบต่อต้นทุนของรัฐที่สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ อาจไม่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือสัดส่วนของรายได้ที่ต้องจัดเก็บได้

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ

คณะกรรมการ

☐ มี ☒ ไม่มี

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ

อนุมัติ อนุญาต

☐ มี ☒ ไม่มี

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจ

แก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

☒ มี ☐ ไม่มี

มาตรา 44 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีตามมาตรา 14 หรือมาตรา 30 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดตามมาตรา 44 นี้ให้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวัน ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เงินค่าปรับให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ดำเนินคดีต่อไป

บทวิเคราะห์

ร่างมาตรา 44 กำหนดให้ให้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ ในการเปรียบเทียบปรับย่อมเป็นช่องทางที่อาจทำให้เกิดโอกาสในการเจรจาต่อรองกับผู้กระทำความผิดจนนำไปสู่การรับ หรือเรียกรับเงินค่าปรับกับผู้กระทำความผิด รวมถึงเป็นช่องว่างในการใช้อำนาจโดยไม่ชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรอง

☐ มี

☒ ไม่มี

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายไม่ครอบคลุม

☐ มี

☒ ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือซ้ำซ้อน หรือขัดกัน

☐ มี

☒ ไม่มี

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

☐ มี

☒ ไม่มี

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☒ มี

☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อให้การขับเคลื่อนหรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการจัดเก็บภาษีความมั่งคั่งบรรลุผลตามความมุ่งหมายของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

9. บทกำหนดโทษ

☐ ไม่มี

☒ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุปกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

มีบทกำหนดโทษทางอาญาที่มีลักษณะเดียวกับบทกำหนดโทษของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอื่น ๆ เพื่อเป็นกลไกให้การปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีมั่งคั่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมายทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2567

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร